

คู่มือโครงการส่งเสริมการเกษตร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567
โครงการพัฒนาเครือข่ายงานส่งเสริมการเกษตร (ระบบส่งเสริมการเกษตร)
ขับเคลื่อนการทำงานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่

1. ความเชื่อมโยง

- 1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- 1.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ: (03) การเกษตร
 - แผนแม่บทย่อย : เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ
- 1.3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12
 - ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
- 1.4 แผนปฏิรูปประเทศ : ด้านเศรษฐกิจ

2. หลักการและเหตุผล

โครงการพัฒนาเครือข่ายงานส่งเสริมการเกษตร (ระบบส่งเสริมการเกษตร) ขับเคลื่อนการทำงานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 เป็นงานตามบทบาทภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร โดยมีระบบส่งเสริมการเกษตรการฝึกอบรมและเยี่ยมเยียนเกษตรกร (Training and Visit System : T & V System) เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติงานในพื้นที่ เพื่อให้ภารกิจต่าง ๆ บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะมีการพัฒนาเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในระดับต่าง ๆ ผ่านเวทีตามระบบส่งเสริมการเกษตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การชี้แจงทำความเข้าใจ การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ การเชื่อมโยงเครือข่ายการทำงานส่งเสริมการเกษตร ทั้งภายในกรมส่งเสริมการเกษตร และกับหน่วยงานวิชาการหรือวิจัยอื่น ๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรที่ประสบความสำเร็จ เป็นเวทีเชื่อมโยงวิชาการจากแหล่งความรู้ทางวิชาการไปสู่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งเป็นเวทีในการร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เป็นประเด็นเร่งด่วนของการดำเนินงานในพื้นที่ที่เกิดขึ้น

3. วัตถุประสงค์

- 3.1 เพื่อให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ชี้แจงทำความเข้าใจ การนำเสนอผลงาน และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ
- 3.2 เพื่อสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และส่งเสริมการนำผลงานวิจัย/ผลงานวิชาการไปใช้ประโยชน์

4. เป้าหมาย / สถานที่ดำเนินการ

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรทุกระดับ ทั้งในส่วนกลาง สำนักงานส่งเสริมและ พัฒนาการเกษตร ที่ 1 – 6 ศูนย์ปฏิบัติการ และ จังหวัด 77 จังหวัด

5. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

5.1 การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามระบบส่งเสริมการเกษตร

(1) เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับเขต (Regional Workshop : RW)

- สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 1 – 6 จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรในระดับเขต เพื่อกำกับ ควบคุม ประสานงาน บริหารแผนงานโครงการ ติดตาม ความก้าวหน้า แก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ การขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมการเกษตรที่สำคัญ การกำหนดแผนการปฏิบัติงาน การติดตามนิเทศงาน การประเมินผล ระดับเขต และการสนับสนุนกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการเชื่อมโยงวิชาการจากกอง/สำนัก ในส่วนกลางหรือหน่วยงานวิชาการในพื้นที่ไปสู่ผู้ปฏิบัติในพื้นที่

(2) เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับอำเภอ (District Workshop : DW)

- สำนักงานเกษตรจังหวัด จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินส่งเสริมการเกษตรในระดับอำเภอ บุคคลเป้าหมายในการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประกอบด้วย เกษตรจังหวัด เกษตรอำเภอ เจ้าหน้าที่ส่งเสริม การเกษตรของจังหวัดและอำเภอ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ในการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ การขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมการเกษตรที่สำคัญ การกำหนดแผนการ ปฏิบัติงาน การติดตาม นิเทศงาน พร้อมทั้งการสนับสนุนกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

(3) เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับอำเภอประจำสัปดาห์ (Weekly Meeting : WM)

- เป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของนักส่งเสริมการเกษตรในระดับอำเภอ เพื่อให้ นักส่งเสริมการเกษตร ได้แลกเปลี่ยนการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตร ในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา รวมทั้งวางแผนการ ดำเนินงานในช่วงสัปดาห์ถัดไป และปรับปรุงข้อมูล รวมทั้งติดตามแก้ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงาน

- กำหนดให้อำเภอจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับอำเภอ จัดทุกสัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง โดยให้แต่ละอำเภอกำหนดเป็นวันเดียวกันทุกสัปดาห์

*** ทั้งนี้ กิจกรรมการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามระบบส่งเสริมการเกษตร ให้พิจารณาจัดรูปแบบ Onsite เป็น อันดับแรก หากมีเหตุ ผลหรือความจำเป็นที่ไม่สามารถจัด Onsite ได้ สามารถปรับรูปแบบ การจัดเวทีในรูปแบบอื่น ๆ เช่น แบบผสมผสาน หรือ Online โดยพิจารณาการจัดตามความเหมาะสมของงบประมาณ และสถานการณ์ที่เกิดขึ้นของแต่ละพื้นที่ในช่วงเวลานั้น ๆ

5.2 การขับเคลื่อนการทำงานในพื้นที่

- ใช้ระบบส่งเสริมการเกษตร (T&V System) ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานในส่วนกลางและส่วน ภูมิภาค โดยมองเป้าหมาย พื้นที่ - คน - สินค้า เข้าด้วยกัน

- ใช้ 8 Partnership ได้แก่ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ศูนย์จัดการ ศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) แปลงใหญ่ วิสาหกิจชุมชน ยุวเกษตรกร กลุ่มแม่บ้าน Smart Farmer และ Young Smart Farmer เป็นเครื่องมือและกลไกช่วยในการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริม การเกษตรในพื้นที่ร่วมกับภาคีต่าง ๆ

- ใช้การจัดการความรู้ และกระบวนการวิจัยในงานประจำ (R2R) ช่วยในการแสวงหาองค์ความรู้

5.3 การติดตามงานตามระบบส่งเสริมการเกษตร

- สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 1 – 6 ดำเนินการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อติดตามงานตามระบบส่งเสริมการเกษตร ร่วมกันวางแผนการออกติดตามงานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ที่รับผิดชอบและออกติดตามงานเพื่อขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเกษตร รับทราบปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติงานในพื้นที่ และร่วมแก้ไขปัญหา เมื่อออกติดตามงานแล้วให้ร่วมกันสรุปผลการติดตาม เพื่อรายงานกรมส่งเสริมการเกษตรต่อไป

- กองวิจัยและพัฒนาการส่งเสริมการเกษตร ติดตามงานตามระบบส่งเสริมการเกษตร ร่วมกันวางแผนการดำเนินงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ และออกติดตามงานเพื่อขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเกษตร รับทราบปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติงานในพื้นที่ และร่วมแก้ไขปัญหา

5.4 การนิเทศงานตามระบบส่งเสริมการเกษตร

- สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 1 – 6 วางแผน กำหนดประเด็นการนิเทศงาน สำนักงานเกษตรจังหวัด จากงานตามนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ งานตามภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร การขับเคลื่อนงานตามระบบส่งเสริมการเกษตร และประเด็นตามสถานการณ์เร่งด่วน เพื่อรับทราบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานและร่วมแก้ไขปัญหา ให้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนปฏิบัติงาน และจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายได้

- สำนักงานเกษตรจังหวัด วางแผน กำหนดประเด็นการนิเทศงานสำนักงานเกษตรอำเภอ จากงานตามนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ งานตามภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร การขับเคลื่อนระบบส่งเสริมการเกษตร และประเด็นตามสถานการณ์เร่งด่วน เพื่อรับทราบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานและร่วมแก้ไขปัญหา ให้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนปฏิบัติงาน และจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายได้

5.5 การรายงานแผน - ผลการปฏิบัติงาน

เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตรทุกคน ทุกระดับ รายงานแผนและผลการปฏิบัติงานตามระบบส่งเสริมการเกษตร ทางโปรแกรมระบบจัดเก็บและนำเสนอข้อมูลศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ตามระบบส่งเสริมการเกษตร ([https:// tandv.doae.go.th](https://tandv.doae.go.th)) รายละเอียดการใช้งานโปรแกรมตามคู่มือ “การใช้งานระบบจัดเก็บและนำเสนอข้อมูลศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยี การเกษตรประจำตำบล ตามระบบส่งเสริมการเกษตร (T&V System)” (<http://new.research.doae.go.th/?p=8799>)

- แผน - ผลการปฏิบัติงาน (รายบุคคล) ตามระบบส่งเสริมการเกษตร

- เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตรทุกคน บันทึกแผนการปฏิบัติงาน (รายบุคคล) ให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ 5 ของทุกเดือน โดยหัวหน้าที่มีอำนาจอนุมัติแผนการปฏิบัติงาน (รายบุคคล) ควรอนุมัติแผนการปฏิบัติงานให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ 10 ของเดือนนั้น

- เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตรทุกคน บันทึกผลการปฏิบัติงาน (รายบุคคล) ให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ 10 ของเดือนถัดไป

- แผน - ผลการปฏิบัติงาน (หน่วยงาน) ตามระบบส่งเสริมการเกษตร

- เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานระบบส่งเสริมการเกษตร (Focal Point) ของสำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 1 – 6 และกอง/สำนักส่วนกลาง ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้บันทึกแผนการปฏิบัติงาน (หน่วยงาน) บันทึกแผนการปฏิบัติงาน(หน่วยงาน) ให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ 5 ของทุกเดือน โดยหัวหน้า

- เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานระบบส่งเสริมการเกษตร (Focal Point) ของสำนักงานเกษตรจังหวัด
สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 1 - 6 และกอง/สำนักส่วนกลาง บันทึกผลการปฏิบัติงาน (หน่วยงาน)
ให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ 10 ของเดือนถัดไป

ตุลาคม 2566 – กันยายน พ.ศ. 2567

ตารางภาคผนวกที่ 1 แผนปฏิบัติงานโครงการพัฒนาเครือข่ายงานส่งเสริมการเกษตร (ระบบส่งเสริมการเกษตร) ขับเคลื่อน
การทำงานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ ปีงบประมาณ พ.ศ.2567

[illegible]

8. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

ผลผลิต (output)

- สำนักงานเกษตรจังหวัด 77 จังหวัด และสำนักงานส่งเสริมและพัฒนากษตรที่ 1 – 6 มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานส่งเสริมการเกษตร

- เจ้าหน้าที่เกิดการเชื่อมโยงองค์ความรู้แบบมุ่งเป้าหมายและพร้อมขยายผลสู่เกษตรกร

ผลลัพธ์ (outcome)

- เจ้าหน้าที่ ,4245 คน ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถและมีความพร้อมในการให้บริการงานส่งเสริมการเกษตร

ตัวชี้วัด

- **เชิงปริมาณ** 1. จำนวนการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานส่งเสริมการเกษตร

2. จำนวนองค์ความรู้ในการปฏิบัติงานที่ได้จากเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามระบบส่งเสริมการเกษตร

- **เชิงคุณภาพ** เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรสามารถใช้ระบบส่งเสริมการเกษตรไปขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเกษตรให้บรรลุตามเป้าหมาย

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- **เชิงปริมาณ** เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ 70 นำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตร และสามารถแก้ปัญหาได้

- **เชิงคุณภาพ** เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรสามารถถ่ายทอดความรู้ และให้บริการทางการเกษตรแก่เกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

10. การประเมินผลโครงการ

1. จำนวนครั้งการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามระบบส่งเสริมการเกษตร และจำนวนผู้เข้าร่วมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามระบบส่งเสริมการเกษตร

2. รายงานผลการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามระบบส่งเสริมการเกษตร ปีละ 2 ครั้ง (ทุก 6 เดือน)

11. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร

1. นางปาลิติน พวงมี

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร

โทรศัพท์ โทร. : 02 579 3940

2. นายเด่นพงษ์ เวียงศรีพนาลัย

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบส่งเสริมการเกษตร

โทรศัพท์ โทร. : 02 579 9524

E-mail: doaereseach20@gmail.com